

Megjelenik hetenként kétszer:
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre . . . 2—
Fél-évre . . . 4—
Egész évre . . . K 8—

Egyes szám ára 8 fill.
Egy óra . . . 70 fill.

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

A megalázott Entente.

Mikor úgy átgondoljuk az Entente jelenlegi helyzetét, bizodalmas reménnyel tekintünk a homályos jövő elé, mert most már tisztán láthatjuk, hogy a seregeknek abszolút hatalmu Ura, a végtelenül hatalmas Isten már eddig is mélyen és igen érzékenyen megalázta nagyszámu és hatalmas ellenségeinket.

A világháboru egész eddigi tartama alatt mily kevélyen és túlonérzetesen nyilatkoztak mindig nagyratörő terveikről, melyek hála Istennek nem valósultak meg, sőt . . . Anglia világuralma a tengeren óriásit hanyatlott. Félelmetes tengeri flottája vajmi keveset működött; a német tengeralattjárók miatt a nyílt tengeren nem igen mer megjelenni. A német tengeri flotta hatalmas versenytársa lett úgy, hogy sokan azt hiszik, hogy Anglia tengeri haderejének világuralma tulajdonképpen csak papíron volt és van meg . . . Londont és Anglia partvidékét az annak idején annyira leszólt és kifigurázott Zeppeinek tartják állandó rettegésben . . . Midőn a kapkodó angol kormány az általános katonai kötelezettséget akarná behozni, az angol munkásság elkeseredésében így kiált fel: Forradalom lesz! Legfőbb ideje, hogy a németek jöjjenek! A büszke Albionnak miket nem kellett megélnie. . .

A kevély Franciaország revanche-politikájából kifolyólag nemcsak visszafoglalni nem bírja az 1870—71-iki háboruban elvesztett Elzász-Lotharingiát, hanem hatalmas német szövetségesünknek egyes hadtesteit kénytelen megtűrni, elég terjedelmes és tekintélyes belterületén. A dicső német hadseregnek az egygyermekrendszer iszonyatos fekélye miatt nem képes elégséges hadsereget szembeállítani . . .

Oroszország, ez a félelmetes északi kolosszus, amely a pánszláv eszmék alapján az összes szlávok meghódítását tűzte ki célul és Berlingen, Bécsen, Budapesten is keresztül akart vonulni, nem bír megállni diadalmasan előretörő hadseregeink előtt; sorra elvesztette leghatalmasabb várait, óriási birodalmának elég terjedelmes területével együtt. . .

A hitszegő Olaszország pedig — Szerbiát nem is említve — rengeteg veszteségei árán sem tud valóságos eredményt felmutatni. . .

Szóval az Entente a rettenetes világháboru folyamán sok megaláztatáson ment keresztül. . . Az Entente kormányfői már nem beszélnek olyan fölényesen és büszkén, most már csendesebbek lettek, főképp mióta harctéri vereségeiket a diplomáciai vereségek is követték. . . Különösen nagy megaláztatás érte az Entente-ot Bulgá-

ria részéről, melyet a bukaresti békekötéskor oly felháborító igazságtalansággal kinullázott. . .

Ha az eddigi megaláztatás az Entente-nak még nem elég, úgy alázza meg az igazságos Isten még keményebben azáltal, hogy a német, osztrák és magyar, török és bulgár fegyverek még érzékenyebben és végsőleg megfenyíthessék. Mi pedig idehaza dolgozzunk és hozzunk pénzáldozatokat továbbra is — hiszen hőseink kemény véráldozatot hoznak — és imádkozzunk kétőzött buzgalommal jóságos Istenünkhöz, hogy ellenségeink fölött a végső győzelmet és ekkép a győzedelmes békét minél előbb kegyesen megadni méltóztassék!

Nagelreiter Alajos dr.

100—5000 évesek pótsorozata.

Ganymedes: De ha mondom magának Sokrates barátom, Zeus ur kimondott akarata, hogy ambróziát jegy nélkül kiadni nem szabad. Azt mondja, takarékoskodjunk.

Sokrates: (tógájának ráncai közt keresgélve.) S persze az én Xantippém elszedte az összes ambróziajegyeimet. Még utóbb is bürokpohárra fanyalódom.

Radetzky: (Görz-lencsén keresztül figyelő Görzöt.) Jó, jó fiaim, látlak benneteket. Folyton azon rimázkodnak, néztek le rájuk. Brávó fiuk, épen úgy viselkedtek, mint Custozánál.

Napoleon: (Cézárhoz.) Kolléga ur, vala-

pedig felszólításokat gyárt, amelyeket olasz repülők dobálnak le, úgy hogy joggal mondhatjuk őket légből kapott dolgoknak, értvén azt természetesen a tartalmukra is. És a bűvös-bájós Venti Settembri? A nagy háborus év egyik szürke napjává zsugorodott össze, amelyen — épen úgy mint egyébkor — azt jelenti a vezérkari főnök helyettese, hogy az olaszok összes támadásai ismét összeomlottak. . .

A kemény elleállás délen, az elkeseredett tusa északon sok-sok áldozatunkba kerül, egyre-másra érkeznek a sebesült-szállító vonatok. Itthon fehérruhás, vörös keresztés ápolónők várják őket, hogy katonatestvéreink a régen nélkülözött gyengéd női gondozásban részesüljenek. De ugy-e az ápoláshoz nemcsak fehér ruha, hanem fehér lélek is kell, nemcsak vörös kereszt, hanem áldozatos sziv is. Ne értsenek félre! Tisztelet azoknak az asszonyoknak és lányoknak, akik az irgalom angyalaiként állanak sebesültjeink ágyánál. Fájdalom azonban, hogy ez az óriási intézmény épen azért, mert olyan nagy, itt-ott erkölcsi hiányokat látat. Ez utóvégre nem is csoda, de lépünk sorompóba, hogy a visszaélések redukálódjanak és amennyire lehet, szűnjenek meg. Olyan megrázó, amit a napokban egyik országos,

Szonett: aranymadár.

*Kicsiny madár: szárnyas, dalos szonettem,
Fűröszd meg ajkad bús szívem tavában,
Aztán repülj, mert várni már soká van
S egy lány ajkára szállj le szárnysegetten.*

*Aranymadár: ott énekelj, de lágyan.
Azt énekelj, hogy csodaszép az élet,
Szép mint az álmok, titkos mint az éjek,
— És hogy már kissé elfáradt a vágyam.*

*Aranymadár. szárnyas, dalos bolondom,
Azt énekelj, hogy életem s a sorsom
Derűs, mosolygó s bánatok se érnek:*

*Kicsiny madár: vidd el szegény husz évem
Vágyát, szerelmét. Sugd meg hogy beérem
Egy csepp könnyével ábrándos szemének.*

Gyöngyössy Gábor.

Mindig a kijózanodás

jele az, ha egy-egy világba dobott frázis tartalmatlanságát észrevesszük és apró, jelentéktelen emlékeink lomtárába dobjuk őket. Jól tudjuk mindnyájan, hogy társadalmi és politikai életünkben sok hazug jelszót hurcolunk magunkkal, sőt sajnos, sokan vallási kulturátlanságuk miatt még vallásos életükben is, jól tudjuk azt is, hogy milyen nehéz az ilyen sallangoktól megszabadulni. A nagy Bacon jellemzően nevezi őket bálványoknak (idolum tribus, fori, specus); saját magunk állítjuk önmagunknak vagy — ami sokkal rosszabb — engedjük, hogy mások állítsák fel nekünk. Nagy napjaink a hazug bálványok omlásának napjai; hála Istennek, ha nem is mind, de nagyrésztük romokban hever már. A napokban egy ilyen újabb romhoz értünk. Ugyebár emlékezünk mindannyian a Venti Settembri bűvös jelszavára? Micsoda művelkedés viharzott D'Annuzió és társai lapjainak hosszú hasábjain, amikor évről-évre elérkezett ez a dátum. A hős olasz csapatok, amelyek ekkor vonultak be az örök városba, ma már hónapok óta állanak a nagy északi hegyek lábánál és egyre azt ismételvegetik, amit Verne egyik regényében a szegény északi sarkra igyekvő de azt elérni nem tudó Hatteras kapitány: Észak felé, észak felé! . . . D'Annuzió hadnagy

minek történnie kell, mert a mi halhatatlanságunk naponta kockán forog. Hallja és csodálkozzék: tegnap egy gimnázista elvitte a történelmet az antikváriushoz s nagy bátran odamondta, hogy fűtül tizenkilenc század egész történetére, mikor ő ma kortárs s a nagy idők átélője. Így bánnak el az emberrel! S nézze csak gyorsírónkat, Klio ónagyságát, tizenhárom hónap óta több táblát teleirt, mint eddig ötezer év alatt.

Klio: (eldobja az írót.) Nem bírom tovább. Tízezer szó egy perc alatt s még ez sem elég. (Meggondolja a dolgot és tovább ír.)

Julius Cézár: Az én gyönyörű légióim. Britanniáig lobogtatták a sást.

Napoleon: Azzal ugyan ma már senkinek sem imponál. Meglátja majd még minket is sor alá fognak, száz évtől ezerig. Megvizsgálják halhatatlanságunkat s épen hogy kielégítőnek találják. Legfeljebb segédszolgálatra osztanak be bennünket, vén krónikák kitöltésére s porosodhatunk a könyvtárakban.

Julius Cézár: Ki merészelné ezt?

Napoleon: Az utókor. Maga talán nem is olvassa a különkiadásokat?

Julius Cézár: Merkur, a legújabb Höfer-tudósítást!

Napoleon: Bár léptem volna inkább atyám jóhírű ajacciói ügyvédi irodájába be, hogy ezt a szégyent meg ne kellett volna élnem. Hogyan kritizálják az én moszkvai sétámat! Mintha valami könnyelmű és ostoba kis kaland lett volna. Csupán az oroszok szítanak még hozzám s ez fáj legjobban.

Zeus: Tudatnom kell tisztelt vendégeimmel, hogy bármennyire sajnálom is, de nem ülhetünk tovább a régi sorrend szerint. Az első helyekre új jelöltek pályáznak, kik már jelentkeztek is. Weddingen, Lerch, Spec s még nagyon sokan. Önöknek határozottan ősszébb kell vonulniok, néhányan valószínűleg majd állóhelyre kerülnek valahol a háttérben.

Káron: (Jelentkezik Zeusnál.) Régi csónakkal a legnagyobb zavarban vagyok. A legmegfeszítettebb erővel sem vagyok képes

a jelentkezők tömegét az alvilág kapuján átszállítani. Valóságos és igazi dreadnogthra van szükségem.

Zeus: Állíts össze Poseidonnal a Lusitaniából s hozzá hasonló bárkákból egy kis flottillát. Minden készen fekszik már a tenger fenekén; szemesnek kell egy kicsit lennünk.

Brunhilda: Eddig engem csodáltak mint erős asszonyt, mert sikerült Gunter királyt legyőznöm s kezét-lábát megkötnöm. Most meg az egész világ ideálja a kövér Berta.

Herkules: Lassankint nevétséges leszek magam előtt. Melyik tettemre lehetnék még büszke? Talán bizony Augiás istállójának kitisztítására? Mi az ahhoz képest, amit Hindenburg és Mackensen Lengyelországban elkövettek.

Riese Ádám: Ami engem illet, ez a Hindenburg előttem a legnagyobb talány. Egy ember, akiről bebizonyították, hogy számolni sem tud. Minden fogolyszámlálásnál a saját kárára téved.

Nestroy: Hát fizetőpincér aligha lett volna belőle.

Odysseus: Ezennel ünnepélyesen leteszem a bátor, a ravasz, a találékony jelzőket. A legkisebb felderítő őrjárat is megszegyenit.

Münchhausen: Közönséges kontárszámba mehetek az olasz és orosz vezérkar tudósításai mellett. Ilyen hazugságok álmatlan álmomban se jutottak volna eszembe.

Leonidás: (Efiálteshez.) Én is kibékülök magával s ennek jeléül ünnepélyesen megölelem. Igaz, hogy cudarul elbánt velem, tudja ott Termopylénél, de Salandrához viszonyítva, még mindig maga a becsület mintaképe.

Efiáltes: Jó, jó. Azért nem kell mindjárt sértegetni az embert. (Haragosan elmegy.)

Herostrates: Készen vagyok. Felgyújtottam egy templomot.

Napoleon: Magának hallgatás a helye. Maga úgy svindlizte be magát a mi körünkbe, illő, hogy a modern gyújtogatók elhomályosítsák dicsőségét.

Rabbi Akiba: (fejét rázza.) Ilyet még igazán nem hallottam. Hol van Hiób?

Merkur: A cárhoz vonult be hirtívőszolgálatra s most folyton uton van a főhadiszállás és Szentpétervár közt.

Nestroy: Végre! (Csakhogy végre egy megfelelő egyéniség elfoglalhatta megillető helyét.)

Darwin: (Mialatt a kozákok egy falut fölgyujtanak s a lakosságot szétkergetik.) Visszavonom mindazt, amit tanítottam. Hiába küzdöttem, hiába kutattam. Dobjátok ki holttestemet a westminsteri apátságából, törjétek össze szobromat Shrewsburyben, mert az ember a tigristől, a farkastól, a hiénától, a döggkeselyűtől származik.

Lincoln Ábrahám. (Kolumbushoz.) Magának is kár volt ám úgy sietni azzal a fölfedezéssel.

Kolumbus: Türelem. Talán azok még észükre térnek. Most már nem tehetem a dolgot meg nem történné, de viszont nem is becsülöm többre, mint azt a kis tojás-históriát.

Zeus: Itt az új ülésrend, melyet a jövőben szigoruan be kell tartanunk. Hallja maga ott — hogy is hívják?

Schwarz Berchtold: (bemutatkozik.)

Zeus: Nos tehát ön és Nobel ur megtartják diszhelyüket a feltalálók asztalánál. A többiek lesznek szivesek helyet adni az ujjonjöttnek.

(Nagy mozgolódás. Blücher, Károly főherceg, Moltke közönyösen veszik a dolgot. A többi hősök kétségbeesnek afölött, hogy nem ölthetnek testet s nem állhatnak köz-katonaként az Isonzo- és a Narev-írontra.)

F. P.

Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy hátralékukat kiadóhivatalunk címére (Sopron, Ferenc József-tér) beküldeni szíveskedjenek.

Lakhely változtatás bejelentésekor pedig a régi cím leadását is kérjük.

komoly irányu lapunkban olvastam: Világháborunk lelki megújodást mutat... A női nem azonban határozott sülyedést mutat ugy vallási, mint erkölcsi tekintetben. Mihelyt nagy szenvedések árja sodorta magával, megtorpant a lelke, mert az értelmi világa vagy üres volt, vagy hiányos. — Mily kemény szavak! Talán nincs egészen igaza a cikkírónak, bár sok tapasztalatára hivatkozik, talán ezek a tapasztalatok egyoldalúak voltak, egy azonban bizonyos; rajtunk áll, hogy kedves városunkra ne lehessen alkalmazni a cikk szavait. Igen, vezesse ápoló hölgyeinket — mind eddig is — az Istenzeretet által megszentelt és mindig a kifogástalan erkölcsösség nivóján álló emberszeretet, másrészt hazatérő hőseink találgató családi szentélyüket olyan tisztának és szentnek, mint aminő akkor volt, mikor búcsút mondtak neki.

Ebben mindnyájan testvériesen egyetértünk. Sőt talán azzal sem bántok meg senkit sem, ha egy kis képet próbálók vázolni, pillanatképet, amely nagyon megragadta a figyelmemet. Legforgalmasabb utcánkon három sebesült megy. Egyszerű, napbarnította legények, becsületes magyaros arccal, kérges, izmos kézzel és béna-csonka lábbal. Ugy látszik, hogy kicsit szédíti még

őket a korzó zaja... Három fiatal hölgy lebeg el mellettünk. Puha, lenge lépteiknél élenken fel-fel világít a fehér cipellő, libben a könnyű fehér ruha... És olyan igen jóízűeket kacagnak... Nem kedves kép? Három piszkos, béna katona, három vidám divathölgy? Egy darab nyomoruság, egy darab vidáman kacagó élet. Mire gondol a három baka? Talán a közelmultra, amikor százszor néztek szembe a gyilkos halállal és étlen-szomjan emberfeletti erőfeszítéssel küzdöttek, talán a közel jövőre amikor nyomorékon fognak beállítani a bogárhátú kis házba azzal a kínzó gondolattal: én belőlem sem lesz már egész ember?... Mire gondol a három korzó-tündér? Talán kisdéd szív-játékok kellemes emlékeire vagy a közel jövő divat-eshetőségeire? Csak nevéssünk, nevéssünk kedves hölgyeim, nyugodtan nevéssünk. Hiszen valahol messze-messze délen és messze-messze északon sok piszkos ruhájú baka a saját élő testével von erős falat, hogy mi a korzón azzal a boldog tudattal nevéssünk: ma mindenki megbámol, olyan feltűnően sikerült öltözködnöm...

Az igazi műveltség nem az öltözködésekben és egy sereg finomkodás, helyesebben szalon-hazugság elsajátításában áll, a

lélek finomsága az egyéniség értékének a mértéke. Nekünk nem finom öltözékekre, hanem finom lelkekre van szükségünk. Jól látja ezt országunk első főpapja, azért felhívja lelki munkásait, hogy különös gonddal igyekezzenek a gyermekek fogékony lelkében megalapozni az igazi lelki kulturát, iparkodjanak emelkedett, minden nehézségre, balsorsra kielégítő feleletet adó világnézetet kialakítani bennük. Nem szoktuk különösképen tudomásul venni főpásztoraink körleveleit, hiszen elsősorban a papságnak szólnak, ezt a körlevelet azonban, amelyben a hercegprimás aggódó szeretete olyan gyönyörűen mutatkozik, nemcsak tudomásul vesszük, hanem hálával és örömmel fogadjuk. Igen, legyen a jövő Magyarországa a kereszténység szilárd alapján építve, hogy majd ha a jó Isten visszaadja a békét és megújulnak a most pillanatra, helyesebben látszólag szünetelő világnézeti küzdelmek, a komoly keresztény irányzat diadalmasan kerüljön ki a nagy harcból. Aki a gyermek, azé a jövő. A zsidó-szabadványos irányzat minden aknamunkáját, minden durva vagy kevésbé durva támadását nyugodtan várhatjuk, ha vallásos ifjuság lép ki az iskolából az életbe. Ha a lelki kultúra minden munkása ezzel a gondolattal formálja a rábizott drága kincset: a gyermeki lelket, akkor igazán nem voltunk, hanem leszünk.

EMLEKIRAT a rokkantügy jelesül: a Magyarorsz. Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűjtésének államosítása ügyében

című 50 oldal terjedelmű rendkívül érdekes röpirat A. HORVÁTH ENDRE pt. főtiszt tollából — megjelent, mely tanulmány intenciója immár országos ügyé vált.

Ára: 30 fill. Vidéki rendeléseknél az összeg előre beküldendő. (Egy példánynál bélyegben.) Kapható: kiadóhivatalunkban, továbbá Máhr Árpád cs. és kir. udv. könyvk., Blum Náthán, Piri Dániel papírkereskedőknél és az összes dohánytözsdeknél.

Világháború.

HÖFER JELENTÉSE:

Hivatalos. Budapest, szept. 24.

Orosz hadszíntér:

Az északkeleti harctéren nem állott be változás. Mig Keletgaliciában csend volt, Novo-Ajexiniec körül és az Ikwa alsó folyásánál heves harcok voltak. Az előbb említett szakaszon az oroszok hadállásainkat erős tűzértségi támadással támadták meg. Tizenegy sor mélységi oszlopokban nyomultak elő a rohamra. Mindenütt legsúlyosabb veszteségeik közt vertük vissza őket. Eközben ellentámadásra előnyomuló csapataink fölül még egy magaslati hadállást is elragadtak. Tűzértségünk tüze egy orosz üteget szétugrasztott. Radomylnál aránylag kis terjedésű harc vonalon 11 tisztet 300 főnyi legénységet elfogtunk.

Az ellenség ama kísérletei, hogy az Ikwán átkeljen, szintén meghiusultak. A Stry mellett Kolkitól északnyugatra fekvő területen lovasságunk az ellenséget néhány községből elűzte.

Litvániában a küzdő osztrák-magyar csapatok az ellenséget üldözve újra tért nyertek.

Olasz hadszíntér:

A tiroli nyugati harc vonalon a tiroli lövészek elűzték az alpinikat az Albiolo csucsról (a Tonale-szorostól északra).

A Witgereuth fensíkon néhány olasz századnak a Durer ellen (a Costontól északnyugatra) intézett támadását vertük vissza.

1000 főnyi olasz csapatot, amely a Monte Pigno keleti lejtőin hadállásaink felé közeledett visszavonulásra kényszerítettünk.

A karinthiai határterületen egy a Cellen-szakaszon (a Plöcken-szorostól keletre) intézett ellenséges támadás meghiusult.

A tenger melléki harc vonalon tegnap csak tűzértségi harc volt. A helyzet változatlan.

Délkeleti hadszíntér:

Délkeleten tegnap a nap lényegesebb esemény nélkül telt el.

(M. S. O.)

HÖFER, altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese

A NÉMET VEZÉRKAR BESZÁMOLÓJA:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Berlin, szept. 24.

Nyugati hadszíntér:

A tűzértség és a röpülők a tegnapi nap folyamán az egész arc vonalon fokozott tevékenységet fejtettek ki.

Fehér és színes angoloknak a Labssée csatornától délre ellenünk intézett támadása már tűzértségi tüzelésünkben összeomlott.

A tengerparton egy angol repülőgépet lelőttünk, vezetőjét elfogtuk.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja:

Lennewadentől délnyugatra Rose és Strigge helységeket, melyeket átmenetileg kiürítettünk, ismét elfoglaltunk.

Dünaburg előtt Smelinstól északkeletre további orosz állásokat foglaltunk el rohammal és ez alkalommal 1000 orosz elfogtunk.

Wiliekánál a hátráló oroszok oldalán működő erőink szívós harcban állanak.

Erős orosz támadások egy helyen muló sikerrel jártak, mely alkalommal több ágyunk, melyet legénysége a végsőkig kitartott elvesztett.

A hátráló ellenséget keményen üldözzük. Arcvonalunk átlépte a Soly—Olschany—Traby—Iwje—Nowogrodek vonalat.

Lipót bajor herceg hadcsoportja:

Az ellenség ellenállását az egész arc vonalon megtörtük. Üldözés közben elérték a Sdwetsch szakaszt Korelitzy fölött valamint a Szczara szakaszt Kraszintól északnyugatra.

Tovább délre az ellenséges hátvédekkel utóharcok folynak 100 orosz fogoly és 3 géppuska jutott kezünkre.

Mackensen tábornagy hadcsoportja:

A Logyschintól északkeletre és keletre előretolt osztagainkat az oroszok átkaroló támadása elől az Oginszky csatorna és a Jasiolda mögé vetettük vissza, ez alkalommal 2 tisztet és 100 főnyi legénységet fogolyként vittünk magunkkal.

Délkeleti hadszíntér:

Nem történt lényegesebb esemény.

(M. E. S.)

Legfőbb hadvezetőség.

Bulgária álláspontja.

A hivatalos bolgár távirati iroda a következő kommunikét teszi közzé:

Bulgária belépése a fegyveres semlegesség fázisába azokban a változásokban nyeri magyaroztatást, melyek politikai és katonai téren beállottak. Bulgáriának nincsenek agresszív szándékai. Szilárd elhatározással lábhoz tett fegyverrel védi jogait és függetlenségét. Szomszédainak csapatmozdulatait a fegyveres semlegesség proklamálására kötelezték, de folytatja tárgyalásait mindkét hatalmi csoporttal.

Elsülyedt hajók.

Egy ellenséges tengeralattjáró a Kréta sziget déli csucsánál elsülyesztett egy francia gőzöst, mely utánpótlásokat szállított a Dardanellákhoz.

A Kroningen nevű angol szállító gőzös felrobbant és elpusztult.

A kikötőbe megérkezett a Toscania nevű hajó az Attinia gőzös 400 utasával. A gőzösen utközben robbanás folytán tűz ütött ki s elsülyedt. Az utasokat a Toscaniának sikerült megmenteni.

●●● ELVBARÁTAINKHOZ! Kérjük ●●●
kath. társadalmunkat, hogy minden nyilvános helyiségben: kaszinóban, egyesületben, kávéházban, étteremben, dohánytőzsdékben, fodrásznál
:: követeljék az „ÚJ ÉLET“-et. ::

„Legendás Idők“.

(Szendrői József új verses-kötete.)

Sokak számára tán meglepetés, hogy a világfelfordulás rémséges napjaiban akad költő, még hozzá a „vidékiek“ közül, aki Múzsája újabb szüleményeivel békés időkben az „olvasónak“ nevezett nagy közönség elé mer lépni. Mert bizony hova lett az „olvasó“ és kit érdekel manapság a költőnek rövid sorokba szorított érzésvilága. Tény: Csendesebb a berek a világirodalom lankásán is és csendesebb az itthoni cigánysoron is. Ámde a harctéren szanaszét heverő sokrendű hadianyagon kívül sokszor akadnak egy-egy elhullatott imádságos könyvre, egy-egy nótás füzetre: Soha sem imádkozott az emberiség annyit, mint ma. És a mi költőnk, kinek „Legendás Idők“ címen megjelent kötetét ezennel minden verskedvelő kegyes jóindulatába ajánljuk, — Szendrői József imádságos könyvet ad a kezünkbe.

Költeményeit véges-végig a legmélyebb vallásos érzés telíti, ebben majdnem egyetlen ő ma a hazai irodalomban. Új verses kötetének első részében: a „Csataképek“ aktuális strófáiban nemes lendülettel rögzíti meg véreink emberfeletti küzdelmének kiválóbb, költői motívumokkal teljes mozzanatait; megörökíti a hős trombitást, a világhírű

rettegett vörös ördögöt, a gránát-záporban sértetlenül maradt Mária-oltár csodáját s befejezőül a „Béke-álmom“ című poemában megfesti a jövő képét, a mikor: „... szegény hazánkra, annyi vihar után új aranykor rózsás hajnala ragyog!“ Igazi lyrai bensőség és őszinte átérzettség árad a második cyclus 2—3 strófás dalaiból, a melyekben feltárja a betegágyban vergődő fiacskája sorsán töprengő lelkét.

E cyclus valamennyi dala költői közvetlenséggel hat reánk. Mutatóul szolgáljon a következő:

Fiam ágya mellett.

Kis ágyad mellett üldögélek,
Hűsitem forró homlokod;
Elhallgatom gyors szív-verésem,
Tűzlázás szíved hogy dobog!

Megrendülök. A lelke mélyén
Kínodat mind átzenvedem:
Veled élek, veled halok meg,
Szívemhez nőtt kis gyermekem!

A kötet harmadik része Szendrői ismert és széles körökben kedvelt vallásos költeményei közül mutat be néhány hangulatos, áhitatra gerjesztő alkotást. A helyszüke nem engedi, hogy a „Legendás Idők“ bővebb méltatását hozzuk, de rá kell mutatnunk, hogy a szerző eddigi kötetéhez méltán sorakozik ez új mű, amely a szerző szép és nemes irányú tehetségének erősbödéséről tesz tanuságot.

A benső tartalommal kedvesen összhangzik a Wosinski Kázmér művészi tudását dicsérető címrajz és a keretrajkok s egyáltalán kellemesen hat a verseskötet tetszetős külső formájával is. T. H.

Hirek.

Legfelsőbb elismerés. Öfelsége elrendelte, hogy Strobl Alajos és Kaszás György 76. gy.-e.-beli tart. főhadnagyoknak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásukért legfelsőbb elismerése tudtul adassék.

Kitüntetett vasutasok. Öfelsége a hadiforgalom terén teljesített kitünő szolgálataik elismeréséül a Győr—Sopron—Ebenfurti vasút alkalmazottjainak és pedig Hoffmann Frigyes felügyelőnek a Ferenc József-rend lovagkeresztjét a katonai érdemkereszt szalagján, Stumpe János főellenőrnek a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, Stöger Vilmos mozdonyfelügyelőnek és Bodnár Vilmos állomásfelügyelőnek a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján és Biczó János mozdonyfűtőnek és Schicker Jakab kocsi-rendezőnek az ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

Kinevezés. A pénzügyi miniszter Beyer Ernő és Deutsch Béla díjnokokat a soproni pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez ideiglenes minőségű gyakor-nokokká nevezte ki.

Esküvő. Wenkheim Károly gróf kapitány, ki, mint a 9. huszárezred tisztje évekig városunkban lakott, szerdán esküdtött örök hűséget Répceszentgyörgyön Kyd Teodorának, Kyd Sándor nyug. kapitány leányának. Az esketést a menyasszony nagybátyja: Mikes János gróf szombathelyi megyéspüspök végezte.

Királyi adomány. Lajos bajor király, kinek Sárvarott nagy terjedelmű birtoka van, egyik szombathelyi tartalékkórházban alapítványt tett 8 ágyra s egyúttal ugyanannyi teljesen felszerelt tisztgyógygyógy adományozott ennek a kórháznak.

Hősi halál. Weiner Alfréd, ki mint az itt állomásozott 20. cs. és kir. tüzérezred századosa, városunk régi ismerőse, szept. 3-án Olyki mellett (Oroszországban) hősi halált halt.

Adomány. A brennbergi bányarészvénytársaság Beitl Károly ágfalvi plebános elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címen 60 koronát adományozott az ágfalvi iskolás gyermekek részére.

A városi építészeti bizottság szerdán tartott ülésében betiltotta a Jakobi gyár mellett folyó építési munkálatokat, mivel nem tartották be az építési szabályokat.

Haláleset. Stekler Zsigmond, a 18. honvédegyezred őrmestere Karánsebesen f. hó 21-én hirtelen elhunyt.

Gyorsíró-tanfolyam. A soproni gyorsíró-egyesület e hó 22-én megtartott havi ülésén elhatározta, hogy az idén is magyar és német gyorsírói tanfolyamot rendez. E tanfolyamokra jelentkezni lehet Jekel Konrád egyesületi elnöknel (Várkerület 25. sz.) f. évi október hó 4-ig. Az egyes tanfolyamok díja 15 K.

Sopronvármegye állandó választmánya kedden, f. hó 28-án délelőtt 10 órakor ülést tart, amelynek tárgysorozatát főleg az egyes alapok költségvetései teszik. Az októberi közgyűlés előtt még egy állandó választmányi ülés lesz.

Elhunytak: Derdák Mária 25, Bertovitsch Józsefné alafásné 75, Rosenits József 44, Schöffmann Jánosné 40 éves korában.

Egyházmegyei hírek. Megyéspüspökünk a kedden elhunyt Domsy János szentmargitbányai volt plebános plebániájára adminisztrátornak Lukáts József felsőkismartonhegyi káplánt nevezte ki. — A megyéspüspök kegyuri bemutatás alapján Flicker Ignác eddigi adminisztrátort nevezte ki Mosontéténybe plebánosnak.

A nagy felbuzdulás és hazafias érzés, amely a sziveket a világháború folyamán eltölti és lelkesedésre ösztönzi, megragadta Mály Jácint Tivadar szívét is, ki mint a jászóvári premontrai kanonokrend IV. éves theologusa és a budapesti tudományegyetem III. éves hallgatója, meleg szavakkal fordult szeretett rendfőnökehez, méltóságos dr. Takács Menyhért jászóvári prépost-prelátus urhoz, hogy neki az ideiglenes elbocsátást megadni kegyeskedjék. Az elbocsátó levél atyai intelmekkel telve megérkezett. Rendi növendék-társai szép ünnepély keretében bucsuztak el a temesvári cs. és kir. 61. gyalogezredhez bevonuló testvértől. A bucsuztató beszédet Láng Alán Ferenc premontrai kanonokrendi tanárj., mint a növendékek seniora, mondotta. Bár a forró tűz és lelkesedés, hogy a hazát meg szolgálja, amelynek hívó szózatát oly annyira érezte, egész valóját eltöltötte, mégsem titkolhatta a könnyeket, amelyeket a válás nehéz fájdalmai okoztak, mikor az intézet küszöbét átlépte, hogy a lövészárokkal cserélje fel. Nagy elhatározása dicséretre méltó és méltán megérdemli, hogy tudomással birjanak róla az itthonmaradottak.

Fogságba került győri pap. Hajdú Henrik hadosztályplebános levélben értesítette egyik győri ismerősét, hogy Lukáts Dezső 26. gyalogezredbeli lelkész, himódi káplán e hó 13-án orosz fogságba került. A fogságba került lelkész nemcsak mint pap felelt meg hivatásának, hanem igen gyakran katonai érdekeket is szolgált, most is ily szolgálattal között történt elfogatása.

Új katolikus lap. A főváros lelkes katolikusai, akik a világháború tisztító viharát a magyar nemzet vallásos hitéletének emelésére kívánják gyümölcsöztetni, Budapesten VIII. Baross-u 34. szám alatt „A SZIV” címen kizárólag vallásos, hazafias és tudományos hetilapot indítottak s első száma szept. 18-án meg és jelent. „A sziv”-et a Jézus Szive-Szövetség adja ki s irányítását a nagytudományú jezsuitaatyák vállalták. A lap külsejében is szellemében is hasonlít a nagyhirű „La Croix”-hoz s ismerve azt a nagy agilitást, amellyel tulajdonosai rendelkeznek, meg vagyunk győződve, hogy csakhamar Magyarországon is módfelelt népszerűvé válik ez az új lap.

Az építészeti bizottság csütörtökön tartott ülésében Wamoscher Lajos h. főmérnök beterveztette a tanítóképezdei hid mellett fölláttató gépház tervezetét, de mivel ez a külső kivitel dolgában nem nyerte meg egészen a bizottság tetszését, Schármár Károlyt bízták meg újabb tervezet kiállításával. A papréti hid építésére 15.000 K hitel megszavazását indítványozták. E hid újraépítését közlekedési és tűzrendészeti viszonyok teszik szükségessé. Fogarassy dr. főorvos arra való tekintettel, hogy a csapatkórházbeli kályhák 23 évi használat folytán megrongálódtak, ezek helyett újnak a beszerzését kéri. A beszerzési költségek 2500 K-rá rugnak. A bizottság e kályhák beszerzését indítványozza. A „Pannonia”-szálloda bérlői a homlokzati rész renovalását kérték és jelezték, hogy az épület esetleges megvételére vonatkozóan is hajlandók tárgyalásba bocsátkozni. A bizottság albizottságot küld ki, hogy a bérlőkkel e tekintetben tárgyaljon. A katonai kincstár 25 K költséggel műhelyeket óhajt fölépíteni. A bizottság javasolja az engedély megadását, ha a katonai kincstár saját költségén építi azokat. A meddig a bérszerződés tart, a tűzoltókaszárnyát a katonai kincstárral együtt fogják föntartani. Ennek leteltével a bérszerződés esetleges meghosszabbítása esetén a város csak a föntartási költségeket viselje. A déli vasuti vonal határának szabályozására bizottságot küldenek ki, azonban már most is annak elvben való kimondását kívánják, hogy a város a szükséges területnek ingyenes átengedésén kívül más áldozatot nem hoz.

A 18 évesek okt. 1-én vonulnak be. A hivatalos lap közli, hogy az 1897-ben született és bemutató szemléken fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált népfölkelők, — amennyiben névszerint felmentve nincsenek — 1915. évi október hó 15-én tartoznak bevonulni az igazolványi lapjukon feltüntetett kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére.

A cár megváltik a fővezérségtől. Pétervári beavatott körökben megerősítik a hírt, hogy a cár visszalép a fővezérségtől azzal az ürüggyel, hogy a jelenlegi zavarok miatt belpolitikával kell foglalkoznia. A cár a fővezérséggel Ruszkij tábornokot bizza meg.

A svájciak hálája a pápa iránt. A svájci katolikus népegyesületek Luzernben tartott nagygyűlésükön hódoló köszönetüket fejezték ki öszentségének a háború áldozatai és a béke érdekében kifejtett fáradozásaiért s azt a kívánságukat fejezik ki, hogy e béketörekvést siker koronázza s a háború befejezése hozza meg a pápa teljes szabadságát és független helyzetét.

Olaszul nem szabad telegrafálni. A kereskedelmi miniszter a táviratozásnál az olasz nyelv általános használatát megszüntette. Ennek következtében olasz nyelvű táviratokat csak azoknál a posta- és távirad-hivataloknál lehet felvenni, a melyeknek székhelyén az olasz nyelv általánosan használt.

Hirdetmény.

A soproni kir. fogház részére november hótól kezdve szállítandó három métermázsza babra pályázat hirdettetik. Ajánlatok a fogházfelügyelőségnek adandók le.

Scsáp János
kir. fogházfelügyelő.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

Közvetítek eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetést kiadó lakásokra.

Soproni Takarékpénztár

SOPRON

Széchenyitér 19. szám

Alapított 1842.

Felek részére nyitva
d. e. fél 9-től 12-ig,
délután 3-tól 5-ig.

Fiók: Ruszt

Ferenc József-tér

Betétek takarékkönyvecskékre és folyószámlára

Jelzálogkölcsonök

Előleg értékpapírokra

Váltó elszámítás

Tőzsdei megbizások

Sorsjegyek, külföldi pénznemek

Az összes bankügyekben legelőnyösebb kiszolgálás.
Safekasszák bérbeadása.

TÖPFL ANTAL

diszletfestő és mázoló

Szémalom-utca 6. SOPRON. Rákóczy-utca 17.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, mint templom-festéseket stb. minden kivitelben, a legegyszerűbbtől a legfinomabb és művészies kivitelig. Kívánatra tervrajz és költségvetés.